

В студения следобед на 11 март (26 февруари стар стил) 1907 г., близо до „Орлов мост“ е извършено покушение срещу министър-председателя на България Димитър Петков. Авторът на покушението е видинчанинът Александър Петров. Към 16.30 часа министър – председателя тръгва на разходка към Борисовата градина, придружен от министрите Никола Геннадиев, Лазар Паяков и ген. Михаил Савов. В онези романтични времена, когато магазини за оръжие е имало на всяка крачка и за покупката му не се е искало специално разрешение, напук на логиката е нямало Национална служба за охрана. Четиримата са пазени само от един телохранител и един полицаи, които вървят зад тях на разстояние около 20 крачки. Влизат в градината и след малко се връщат. Часът е точно 17, когато някакъв младеж ги пресреща, разминава се с тях, после прави кръгом, вади пистолет и стреля четири пъти. Един куршум улучва премиера, два – Никола Геннадиев, четвъртият е неточен, а на петия пистолетът засича. Нападателят побягва към университета. Стражарят стреля по него, но не го улучва. Един млад офицер, поручик Александър Константинов, който се разхожда по булевард „Цар Освободител“, пресреща атентатора и със сабята си избива пистолета от ръцете му.

Геннадиев е ранен леко в дясната ръка, финансовият министър и Михаил Савов се разбягват на различни страни, за което после генералът е подиграван от опозиционната преса. Димитър Петков прави няколко крачки и рухва на тротоара. Оказва се, че куршумът е влязъл през гърба му и е скъсал белодробната артерия. Премиерът умира след минути.

Атентаторът се оказва видинчанинът Александър Петров, 22-23 годишен младеж. Незаконен син на видински селянин от една туркиня, той още в училище е изключван за кражба. Неуравновесен, невъздържан и може би даже невменяем, като счетоводител в клона на Земеделската банка във Видин той се отнася грубо към клиентите и често налита на бой. Един ден директорът му прави забележка, а Петров му удря шамар и пробожда разсилния с перодръжка в лицето. Уволнен на 9 февруари 1907 г., той идва в София да търси протекция от своя познат Никола Геннадиев, в чиято предизборна кампания е взел участие. Отначало, без да знае причините за уволнението му, министърът обещава да му помогне, но след това, вече информиран от банката, му

казва: Много хубави работи си направил във Видин, та искаш и назначение. Отчаян, Петров му връчва заплашително писмо, в което пише, че в България предстоят важни събития.

В Земеделската банка в София Петров се запознава с други двама уволнени чиновници, Васил Хранов и Иван Бояджиев, които имат връзки с анархистите и усещат, че младежът е склонен да възприема чужди внушения. Те започват да го насъскват да си отмъсти. Запознават го с оръжейния майстор от Арсенала Петър Блъсков, за да го снабди с бомби, които да хвърли в Народното събрание. Блъсков е едновременно анархист и авантюрист, тъмна личност, замесена по-късно в аферата с библиите. Този път обаче той правилно преценява Александър Петров като „шантав” и отказва да го въоръжи.

Сутринта на 26 февруари 1907 г. Петров, според собствените му признания, се заема с поетично отмъщение. С получените 12 лева обезщетение за уволнението от банката си купува револвер „Булдог”. Отива в Борисовата градина да го пробва, но оръжието се оказва слабо – от няколко крачки не може да пробие дървена дъска. Тогава Петров се връща в магазина и го сменя с един „Наган”, който обаче е по-скъп. Парите не му стигат и той остава записан в тефтера за вересиите, че дължи три лева.

Първоначалното му намерение било да убие Петков и Генадиев в Народното събрание, но разстоянието от ложата, в която влиза, му се вижда голямо. Тогава изчаква края на парламентарното заседание и проследява премиера. Вижда, че той заедно с другите трима министри влиза в Борисовата градина, затова сяда на една пейка и ги изчаква. Когато те се връщат и се изравняват с него, открива огън.

Убиецът прави веднага пълни самопризнания, които са потвърдени от свидетели. На властта обаче не ѝ е необходим терорист-единак, а непременно заговор на опозицията. Както винаги зад атентата се търси конспирация на принципа „кому е изгодно”. Убийството по лични мотиви изглежда несериозно и е неизползваемо от политическа гледна точка. Изстрелите отекват в много напрегнат политически момент. През декември 1906 г. избухва първата железничарска стачка. Премиерът замества стачкуващите железничари с войници. През януари 1907 г. студентите освиркват княз Фердинанд при откриването на Народния театър. Петков пак действа с твърда ръка. Правителството уволнява професорите и затваря висшето училище за шест месеца. Гласуван е нов закон за университета, който ограничава академичната автономия. Всяка критика срещу държавния глава се забранява, а за вестниците и журналистите, които нарушават забраната, се предвижда конфискация, глоба и затвор. Властта подготвя съдебен процес срещу един от лидерите на опозиционната Народна партия Иван Евстатиев Гешов, който уж обсебил 16 милиона златни лева от наследството на Евлоги Георгиев.

В отговор опозицията се обединява в Патриотичен блок. Финансираният от Гешов вестник „Балканска трибуна” сипе огън и жупел върху правителството. Само два дни преди убийството, на 24 февруари 1907 г., вестникът публикува на първа страница карикатурата „Гадание” на художника Иван Славов с текст на журналиста Матей Геров,

която прави ясен намек за премиера, оставил лявата си ръка като опълченец на Шипка. Текстът под нея гласи:

Оно се на лява ръка по-харно познава, току като я нямаш и на дясната може. Минало ти през глава минало, ама и много ще ти мине. Ега се зло разкръсти ... лошо показва. Преди да вършиш нещо, мисли за сетнините.

Карикатурата е намерена у убиец. Той толкова я харесал, че си я изрязъл. Затова следствието се насочва и към „Балканска трибуна“. В редакцията му и във в. „Ден“ са направени обиски, които установяват подозрителни според властта факти. Таванът на редакционните помещения на „Балканска трибуна“ на ул. „Аксаков“ е надупчен от куршуми. Установява се, че на 24 февруари Александър Петров е бил в редакцията на вестника и се е срещал с директора му Иван Икономов. Там го завел Хранов.

Икономов, Геров и Славов са задържани. Според следствието тримата били подбудители. Икономов поръчал карикатурата след разговора си с Петров, в който уволненият чиновник дал ясно да се разбере какви намерения има. Той попитал директора добре ли ще е, ако бъде застрелян Генадиев. Икономов отвърнал: - За нас важно е да се убие Петков, защото той е злото на всичкото. Но ако може да се убие и Генадиев, тогава ще бъде още по-добре... Като мериш, гледай да го убиеш на място, защото, ако само го нараниш, положението ще бъде още по-лошо. Според Петров Икономов му обещал и закрила, защото без Петков Народнолибералната партия щяла да загуби властта и тогава, като дойде на власт сегашната опозиция, ще го спаси. Целият български народ щял да го носи на ръце, щели да му издигнат паметник, по-висок, отколкото на Цар Освободител.

Директорът на „Балканска трибуна“ отрича. Според него Петров го питал дали да убие княза, но той го разубедил. Следите от куршуми в редакцията били резултат на неволни изстрели на журналистите, а те до един били въоръжени, след като на 20 януари 1907 г. на ъгъла на улиците „Ангел Кънчев“ и „Солунска“ бил пребит до смърт художникът Иван Славов. Но най-голямото противоречие във версията на атентатора са датите. Ако срещата му с директора е била на 24 февруари и директорът е поръчал карикатурата след разговора им, тя не би могла да излезе в броя от същия ден. ерористът е разпитван дали към престъплението не го е подтикнал видният видински депутат от опозицията, радикалът Найчо Цанов.

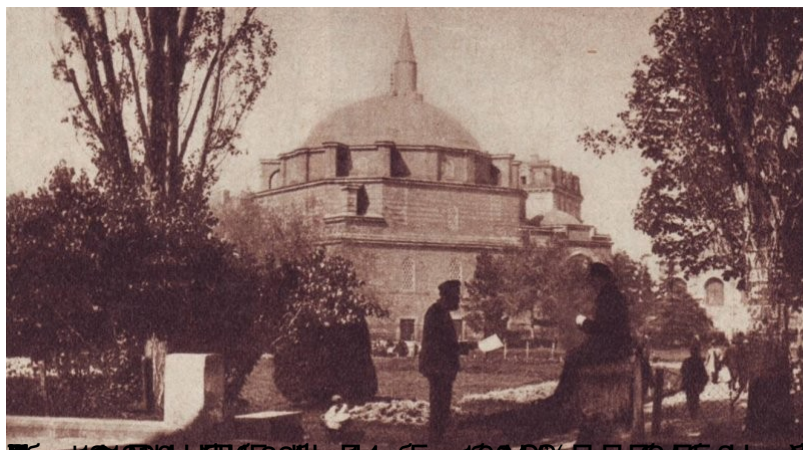
Арестуван е водачът на анархистите Михаил Герджиков. И двамата обаче нямат нищо общо с атентата. Герджиков е освободен, а Блъсков се явява на процеса само като свидетел.

Видинчанинът Александър Петров убива министър-председателя Димитър Петков

Написано от ivailo

Събота, 16 Март 2013 00:13

~~Българският народ е бил единен и единен в своята борба за национално освобождение.~~